

Instytut Pamięci Narodowej

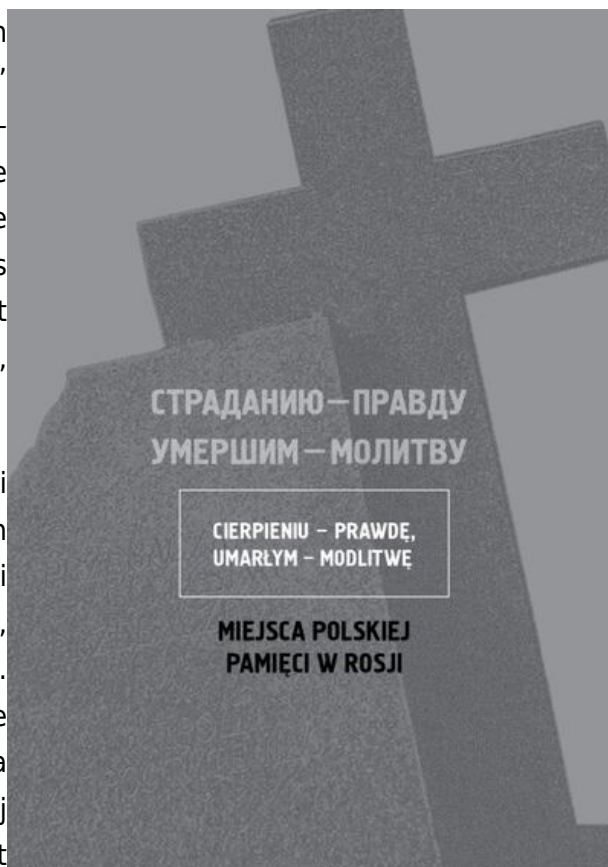
<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/9384,Wystawa-Cierpieniu-prawde-zmarlym-modlitwe-Polskie-miejsca-pamieci-w-Rosji-Warsz.html>
01.05.2024, 03:49

Wystawa „Cierpieniu - prawdę, zmarłym - modlitwę. Polskie miejsca pamięci w Rosji” - Warszawa, 13-30 kwietnia 2015

Do końca kwietnia w Centrum Edukacyjnym IPN im. Janusza Kurtyki „Przystanek Historia” można oglądać wystawę „Cierpieniu - prawdę, zmarłym - modlitwę. Polskie miejsca pamięci w Rosji”. Na otwarcie wystawy do Warszawy przyjechały prezes Stowarzyszenia „Memoriał” w Sankt Petersburgu Irina Flige i Tatiana Pritykina, badaczka z petersburskiego Memoriału.

Wystawa poświęcona jest miejscom pamięci o ofiarach sowieckiego terroru - obywatelach polskich i obywatelach ZSRR narodowości polskiej - deportowanych, internowanych, jeńcach wojennych i więźniach łagrów. Przygotowało ją Naukowo-Badawcze Centrum „Memoriał” z Sankt Petersburga przy wsparciu finansowym polskiej ambasady w Moskwie i konsulatu w Sankt Petersburgu. Wersję polską zrealizował IPN.

Irina Flige powiedziała, że pamięć o sowieckim terrorze przez lata była w jej kraju „fragmentaryczna”, stanowiła wspomnienia o oderwanych wydarzeniach lokalnych, bez połączenia w szerszą refleksję historyczną.

W ciągu ostatnich 20 lat spór na temat pamięci historycznej przeszedł w dyskusję o interpretacji. W Rosji mamy do czynienia z pamięcią o ofiarach,

cierpieniach, ale nie z pamięcią o zbrodniach reżimu czy katach. Nie jest to pamięć na poziomie ogólnopaństwowym, ale lokalnym. I znajduje odbicie w formie wystaw, pomników, ale organizowanych z inicjatywy poszczególnych osób, nie państwa. Ono odsunęło się od tej pamięci - mówiła.

Otwarcie wystawy. Od lewej: zastępca prezesa IPN Paweł Ukielski, Tatiana Pritykina, tłumacz, Irina Flige, dyrektor BEP IPN Andrzej Zawistowski

Większość pomników prezentowanych na wystawie powstała z inicjatywy byłych więźniów i deportowanych oraz ich potomków lub rosyjskiej Polonii przy wsparciu polskich placówek dyplomatycznych. W wielu wypadkach to polska pamięć jest czynnikiem inicjującym w procesie upamiętniania wspólnych także dla Rosjan i innych narodowości miejsc pamięci o ofiarach terroru sowieckiego.

Wystawę „Cierpieniu prawdę, umarłym modlitwę. Miejsca polskiej pamięci w Rosji” można oglądać w centrum edukacyjnym IPN do końca kwietnia 2015

Wystawa pokazuje jednak także miejsca położone w głębokim lesie czy na lokalnych cmentarzach, zadbane dzięki staraniom miejscowej ludności, która nie ma z Polską żadnych więzi, ale po prostu uważa, że tak trzeba

Uczestnicy debaty „Polska i rosyjska pamięć historyczna”, która towarzyszyła wernisażowi. Od lewej: dr Andrzej Zawistowski, dyrektor Centrum Poisko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia dr Sławomir Dębski, Irina Flige, Tatiana Pritykina, red. Piotr Skwieciński

- powiedział Andrzej Zawistowski, dyrektor Biura Edukacji Publicznej IPN.